

28.09.2023

Група №34

Урок №8

Тема уроку: Життєпис **Олеся Гончара**. Мрія і дійсність у новелі «**Модри Камень**». Романтична ідея кохання, що перемагає смерть. Образи українського бійця й словачки Терези.

ТЛ: новела (*поглиблено*).

Мета уроку: (формування компетентності): предметні:

літературознавчу: уміння розпізнавати й аналізувати новелістичний твір; *пошуково-дослідницьку:* визначення проблематики «Модри Камень»; пояснення глибокого психологізму новели, особливості її композиції; *ключові: уміння вчитися:* формування образного мислення, уміння сприймати художній текст у його єдності з життям; *комунікативну:* визначення частин новели, що справили найбільше враження, уміння пояснювати свій вибір; *інформаційну:* уміння знаходити потрібну інформацію та презентувати її; *загальнокультурну:* сприяти усвідомленню учнями філософської сутності кохання людини, вихованню в них прагнення зберегти своє єство, свої найкращі почуття.

Матеріали до уроку:

1. Опрацюйте ст. 178- у базовому підручнику: Українська література

(рівень стандарту): підручник для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти/

Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2019. – 256 с

1. Слово вчителя

Продовжуючи традиції Коцюбинського, Стефаника, Васильчин-ка, Олесь Терентійович створив цілий архіпелаг малих форм, і серед них такі шедеври, як «Кресафт», «Ніч мужності», «Ілонка», «Геній в обмотках», «Модри Камень» та інші.

У цих новелах Гончар оспівував чистоту в людських стосунках, з позицій гуманізму підходив до неординарних особливостей, характери яких інколи не вписувалися в рамки стереотипів. Він співав гімн всепереможному почуттю любові, тій високій духовній пристрасті, для якої немає перепон.

2. Бесіда з учнями:

- * Що значить назва «Модри Камень»? («Модри» — голубий)
- * Яка особливість розповіді у новелі? (Розмова ведеться від першої особи. Уявний діалог героя з красунею Терезою не має чітких контурів, бо не можна воскресити його в пам'яті)

- * Тереза. Зараз ми маємо час. Зараз я доскажу вам усе недоказане тоді. Слухайте те ж! Чуєте, як луцять зелені спини гір, гріючись на сонці? А небо над нами, весняне й високе, гуде від відру, мов блакитний дзвін!.. Слухайте ж!
- * Зачитати уривок з новели на підтвердження цієї думки. Читання в особах.
- * Я. Нікуди тепер ми не будемо спішити, як тоді взимку. Тоді ми майже ні про що не встигли поговорити. Лютий вітер, шугаючи в скелях, заважав нам.
- * У чому ж символічний зміст цього уривка?.. (Автор зобразив трагічно обірване війною почуття між радянським солдатом та іноземною дівчиною — словачкою. Несподіване кохання до красуні Терези прийшло всупереч війні. Не закріпилося воно в реальному житті, бо дівчина загинула від рук поліція)
- * Яка головна думка новели? (Сила кохання, нездоланна любов сильніша за смерть)
- * «... Єдиний погляд, єдина ява у великій драмі війни». Як розумієте ці рядки?

Літературний диктант (письмово)

1. На запитання матері, кого Тереза виглядає, дочка відповідає: «Мамцю моя! Пан Бог видить, ..
2. Коли солдат попросився в хату, там порадилися, а тоді задзвеніло об шибку: «мамо то...
3. Мати каже, що траур вони носять по їхньому Франціше, а дочка — по.. .

4. Передаючи відомості про те, що робиться у ворожому тилу, змінюючи в горах стоянки, солдати завдали собі найприкрішого — пошкодили...
5. Ілля, вслухаючись у співучу словацьку мову, вигукує вражений, що вони...
6. Мати просить винести те «радіо», бо воно...
7. Руки Терези, коли вона віддирала закривавлені бинти, були вправні і сповнені ніжного тепла, тому...
8. Модри Камень — це по карті, а бійці називають місто «Мудрий Камень», бо...
9. Провівши солдата, Тереза на прощання обіцяє, що...
10. Коли оповідач повернувся в уже наш Модри Камень, то побачив, що на подвір'ї було тільки...
11. Коли поліцаї, що прийшли вранці, знайшли закривавлені бинти і гнали Терезу, вона весь час...
12. Рідні гори уже не в снігу, а зацвітають першим цвітом весни, що по-їхньому зветься...
13. У своїй уяві автор розмовляє з Терезою, і вона відповідає, як це гарно, що вони завжди будуть...

Підсумки уроку:

- * Що уособлюють образи твору? (*Чисті почуття, глибокі переконання*)
- * Чим є несміливе і нерозквітле кохання? (*Як засудження війни, бо немає нічого страшнішого за вбите прекрасне людське почуття*)
- * Що допомогли вам зрозуміти Олесь Гончар і його герої? (*«Саме в людяності людини, в її мужності, здатності полягає вища духовність, що становить істинний смисл життя людей на планеті», — роздумує Олесь Гончар у статті «Жити за законами правди»*)

Домашнє завдання:

1. Опрацювати біографію письменника з підручника
2. Прочитати новелу «**Модри Камень**».
3. Підготуватися до контрольної роботи за вченими темами. Повторити вивчене.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

tanita.yar2018@gmail.com

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.